

2019

Катышуучунун коду
Код участника

Кыргыз Республикасынын
Билим берүү жана илим
министрлиги

Министерство
образования и науки
Кыргызской Республики

БИЛИМДИ БААЛОО ЖАНА ОКУТУУ УСУЛДАРЫ БОРБОРУ
ЦЕНТР ОЦЕНКИ В ОБРАЗОВАНИИ И МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ
CENTER FOR EDUCATIONAL ASSESSMENT AND TEACHING METHODS

Республикалык олимпиаданын IV этабы
IV этап Республиканской олимпиады

Тарых История

1-күн / 1 день

Фамилиясы/ Фамилия		Аты/Имя	
Атасынын аты/ Отчество			
Мектеби/Школа		Айылы/ Село	
Району/Район		Шаары/ Город	
Облусу/Область			
Телефону/ Телефон			
Мугалими жөнүндө маалымат/ Сведения об учителе			
Мугалиминин ФАА/ ФИО учителя			

Нускама / Инструкция

Тарых сабагы боюнча республикалык олимпиаданын биринчи туру – практикалык тур

Биринчи турдун тапшырмасы – эссе жазуу

Биринчи эссе – катышуучунун тарыхый процессти түшүнө билүү жөндөмдүүлүгүн көрсөтүүчү аналитикалык эссе. Ошондой эле берилген тарыхый окуяга катышуучу өзүнүн көз карашын билдире алат.

Экинчи эссе – тарыхый-этнографиялык булак болуп саналган “Манас” эпосуна анализ жасоо. Мында эпосту тарыхый окуялар менен салыштыра билүү жана эпостун тарыхый булак боло ала тургандыгы жөнүндөгү мүмкүнчүлүгүн баалай билүү жөндөмдүүлүктөрү бааланат.

Первый тур республиканской олимпиады по истории – практический.

Задания первого дня республиканского тура олимпиады - это написание эссе.

Первое эссе – аналитическое, в котором участник должен показать понимание исторического процесса в его ретроспективе и развитии. Также оценивается умение участника выразить свое отношение к данному историческому событию.

Второе эссе ставит перед участником олимпиады задачу анализа такого литературного памятника как эпос «Манас» в качестве историко-этнографического источника. Оценивается способность участника соотнести эпос с историческими событиями и оценить возможности эпоса быть историческим источником.

1) «Европа идеясы» аналитикалык эссеси

1. Эссени жазуудан мурун «Европа идеясынын» кыскача тарыхы камтылган чакан текст менен таанышып чыккыла.

2. Эссени жазууда тексттен кийин сунушталган суроолорду эске алгыла.

Европа идеясы – Европа мамлекеттерин бириктирүү жана континентте тынчтык орнотуу идеясы. Байыркы дүйнө жана Орто кылымдар мезгилинде баскынчыл согуштар жана согуштук жортуулдардын натыйжасында пайда болгон Рим империясы, Франк империясы, Ыйык Рим империясы сыяктуу эбегейсиз зор империялар жашаган. XI кылымдан баштап католик чиркөөсү Европаны бириктирүүгө далалат кылган, бирок светтик башкаруучуларга бул нерсе жаккан эмес. XIV кылымда Франция Европа өлкөлөрүнө Франциянын камкордугу астында биригүү идеясын сунуш кылган. XV кылымда чех королу тең укуктуктун негизинде жалпы Европа биримдигин түзүүнү жана бири-бирине каршы күч колдонбоону сунуш кылган. Бирок Рим папасы чех королун чиркөөдөн чыгарып, король титулунан ажыраткан.

XVII-XVIII кылымдарда Европа биримдиги деген идея согуштук-саясий биримдиктер аркылуу туруктуулукту сактоо катары кабылданчу.

Агартуу доору «Европа конфедерациясы» долбоорун калыптандырган.

Наполеон Европаны күч менен бириктирүүгө аракет кылган. Наполеондун согуштарынан кийин Европанын тагдырын чечүү үчүн 1815-жылы Вена конгресси уюштурулган. Венада түзүлгөн Ыйык союз легитимизм (мыйзамдуулук) принциби боюнча «Европа үйүн» түзүүнүн алгачкы тажрыйбасы болгон. Бирок олуттуу себептерден улам бул тажрыйба көпкө созулган эмес.

1. “Европа идеясын” силер кандай түшүнөсүңөр?
2. Эмне үчүн Рим империясы, Ыйык Рим империясы же Наполеон империясы сыяктуу мамлекеттик бирикмелер Европанын биригишине алып келе алган эмес?
3. Эмне үчүн Ыйык союздун тажрыйбасы көпкө созулган эмес?
4. XX кылымда “Европа идеясын” ишке ашыруунун кандай аракеттери жүргүзүлгөн?
5. ЕБ кандай максат менен түзүлгөн?
6. ЕБнин ишмердүүлүгүндөгү кайсы проблемалар бүгүнкү күндө эң актуалдуу?

1) Аналитическое эссе «Европейская идея»

1. Перед написанием эссе ознакомьтесь с небольшим текстом, в котором изложена краткая история «европейской идеи»

2. При написании эссе учитывайте вопросы, предложенные вам после текста

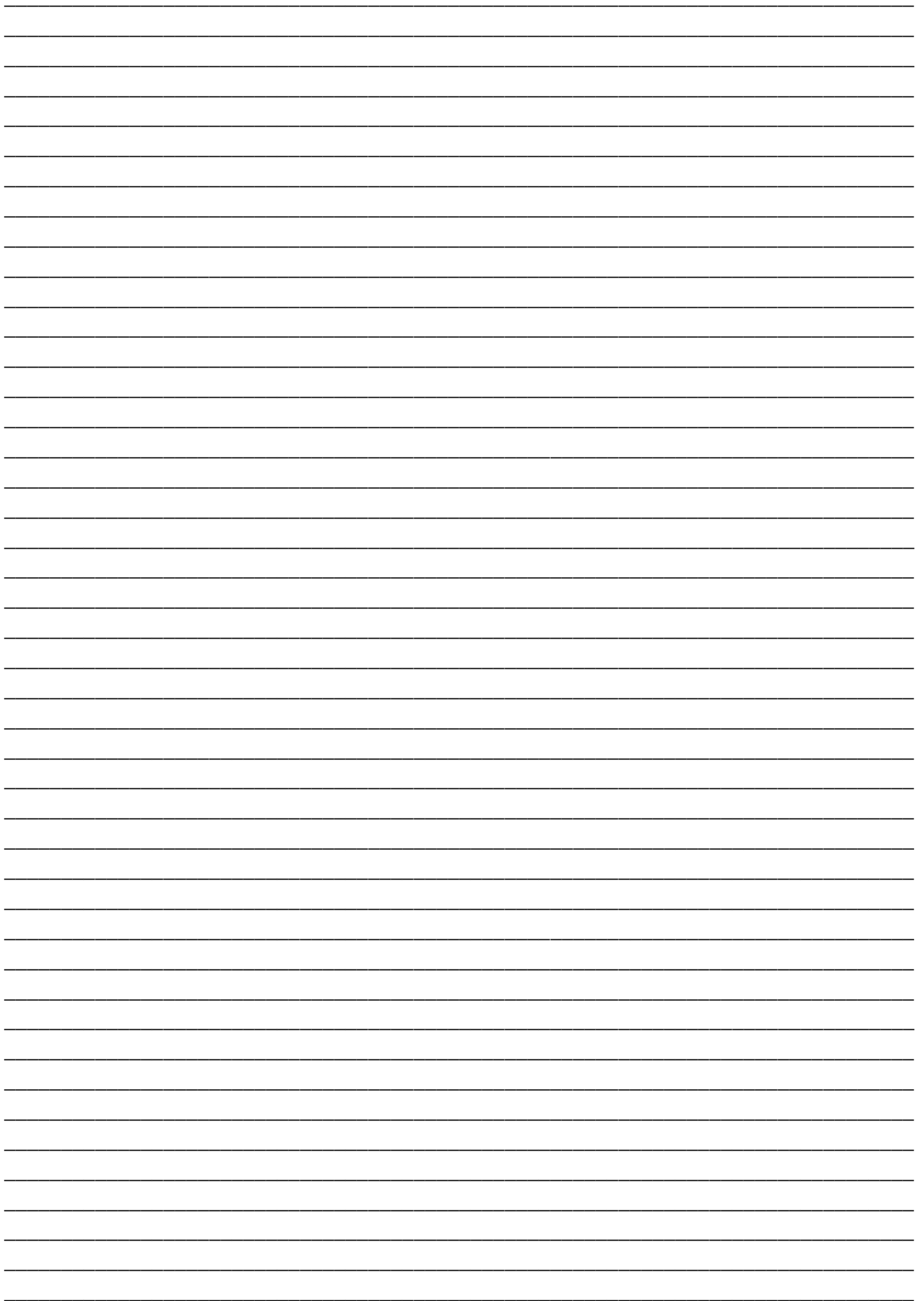
Европейская идея – идея объединения европейских держав и установления мира на континенте. Еще в период истории древнего мира и средневековья существовали огромные империи: Римская империя, империя франков. Священная римская империя, которые возникли в результате захватнических войн и военных походов. С XI века попытки объединить Европу предпринимала католическая церковь, но это не устраивало светских правителей. В XIV веке Франция предложила европейским странам идею объединения под эгидой Франции. В XV чешский король предлагал создать общеевропейский союз на равноправной основе и не применять силу друг против друга. Но римский папа отлучил чешского короля от церкви и лишил его королевского титула.

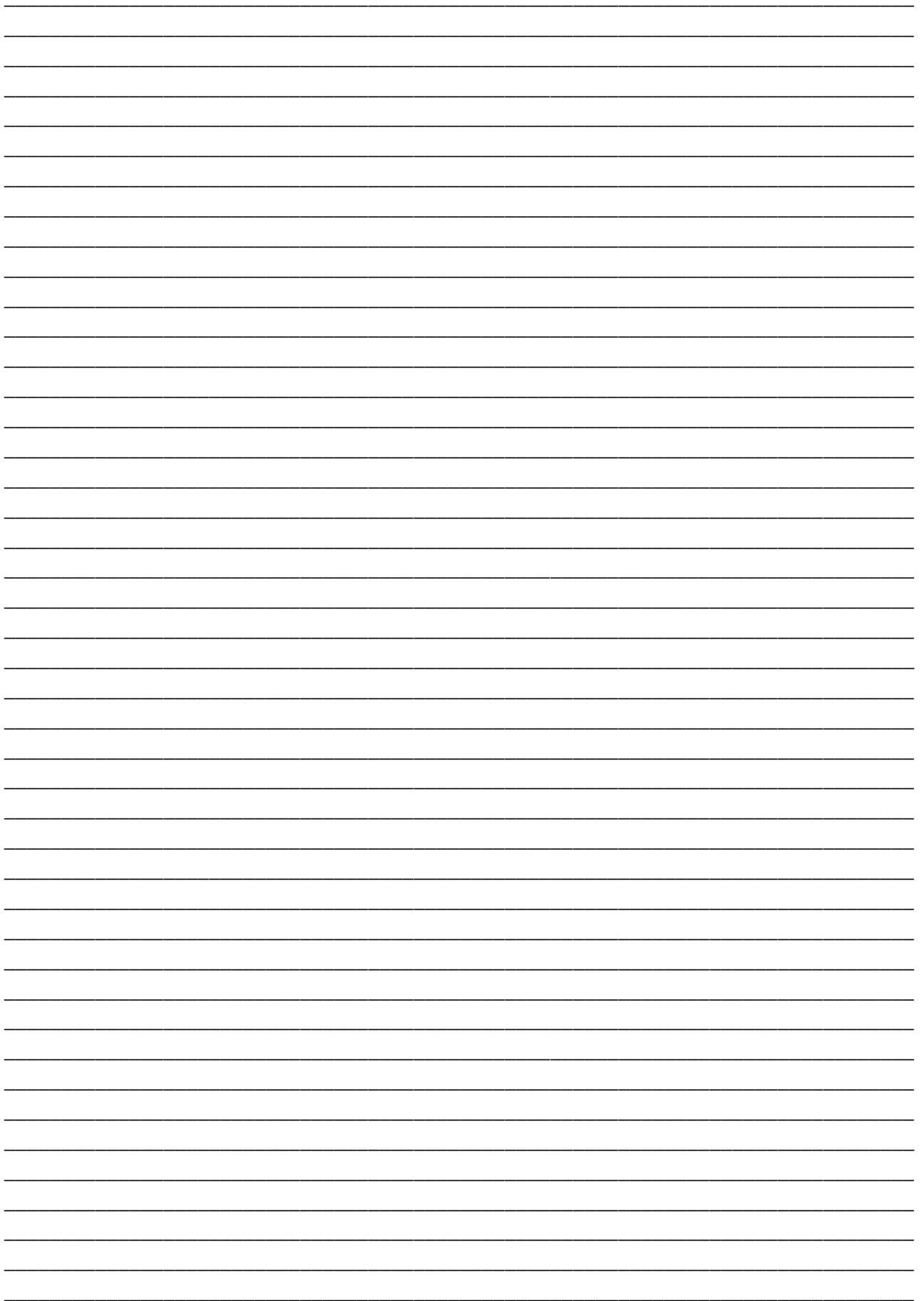
В XVII-XVIII вв. идея европейского единства воспринималась как поддержание стабильности посредством военно-политических союзов.

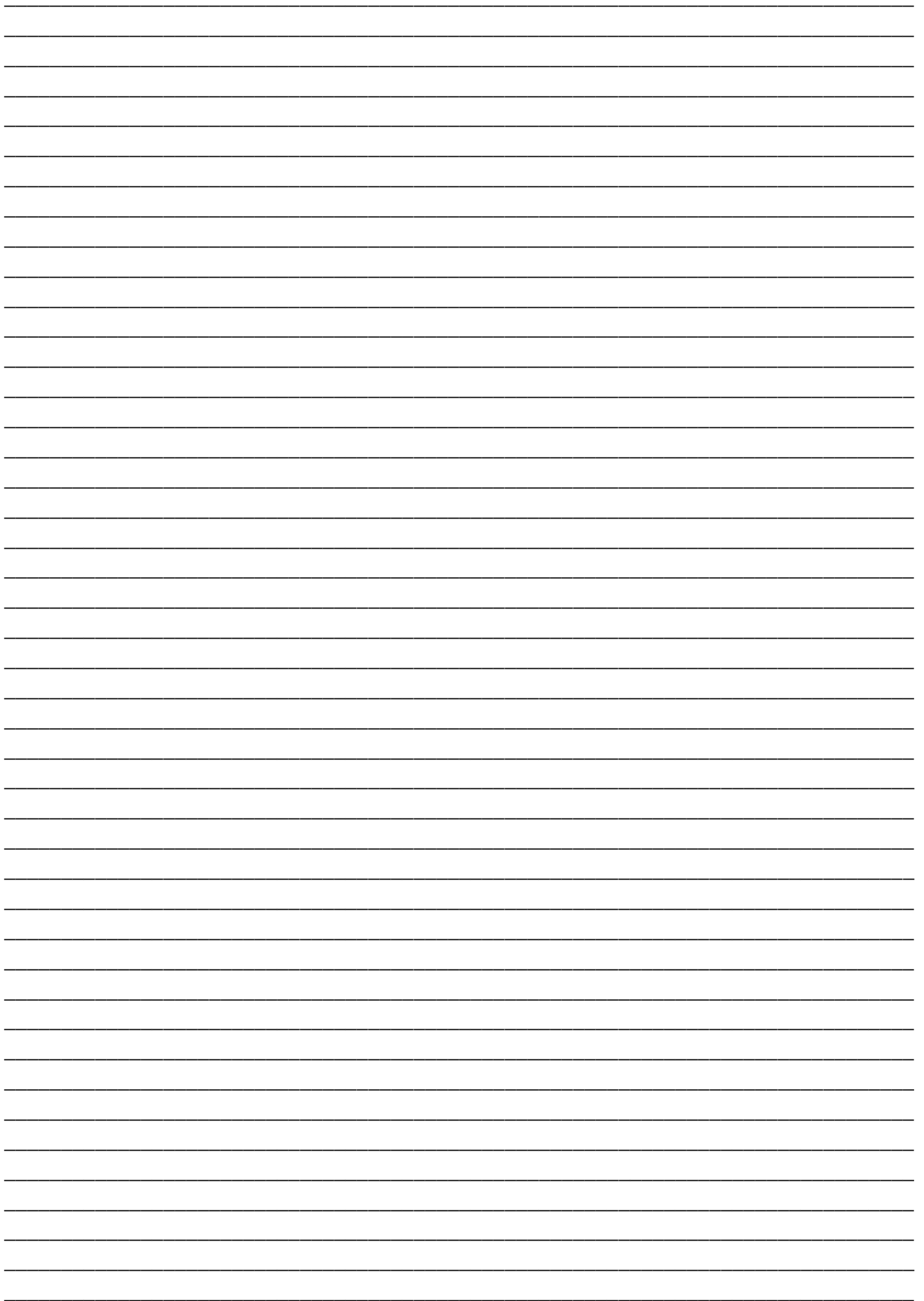
Эпоха просвещения сформировала проект «европейской конфедерации».

Наполеон пытался объединить Европу силой. Решить судьбу Европы после наполеоновских войн был призван Венский конгресс 1815 г. Священный союз, созданный в Вене был первым опытом создания «европейского дома» на основе принципа легитимизма (законности). Но по серьезным причинам опыт этот просуществовал недолго.

1. Как вы понимаете «европейскую идею»
2. Почему такие государственные объединения, как Римская империя, Священная римская империя или наполеоновская империя не могли привести к объединению Европы?
3. Почему опыт Священного союза оказался недолгим?
4. Какие попытки реализации «европейской идеи» были в XX веке?
5. С какой целью был создан ЕС?
6. Какие проблемы в деятельности ЕС наиболее актуальны сегодня?

2) Эссе

«Манас» эпосу – кыргыз элинин тарыхы, этнографиясы жана маданияты боюнча булак.

Эссени жазууда “Манас” эпосу тууралуу айтылган төмөнкү сөздөрдү жана эссенин болжолдуу планын эске алгыла.

«Эпос, элдин оозеки жылнаамасы, ал катмарлашкан тарыхый окуялар жагынан да, элдик акылмандуулуктун чагылдырылышы жагынан да өтө бай»

А.Н. Бернштам

Кыргыздардын «Манас» эпосунун пайда болуу доору //

“Манас” – кыргыз элинин баатырдык эпосу. Ф., 1968, 177-б.

«Манас» – бул кыргыз элинин өтмүшүнүн зор дүйнөсү, бул анын залкар көркөм сүрөтү, кыргыздар аны дүйнөлүк маданияттын панорамасына тартышкан»

Ч. Т. Айтматов

Ал океан сымал “Манастын” миллион сабын жатка билген //

Айтматов Ч. Макалалар. Баяндамалар. Диалогдор.

Интервьюлар. – М., 1988. 21-22-бб.

1. “Манас” эпосундагы тарыхый мезгил (кайсы тарыхый доорлор эпосто чагылдырылган)
2. Кыргыз элинин калыптанышы үчүн “Манас” эпосунун мааниси
3. Кыргыз элинин этнографиясынын булагы катары “Манас” эпосу
4. Кыргыз элинин руханий маданиятынын “Манас” эпосунда чагылдырылышы
5. “Манас” эпосунун кыргыздардын жана Кыргызстан элдеринин азыркы идеологиясындагы жана күнүмдүк жашоосундагы орду
6. “Манас” эпосу дүйнөлүк маданиятта

2) Эссе

Эпос «Манас» - источник по истории, этнографии и культуре кыргызского народа.

При написании эссе учитывайте приведенные ниже высказывания об эпосе «Манас» и примерный план эссе.

«Эпос, эта устная летопись народа, чрезвычайно богат как в смысле отложившихся в нем исторических фактов, так и в смысле отражения народной мудрости»

А.Н. Бернштам

Эпоха возникновения кыргызского эпоса «Манас»// «Манас»- героический эпос кыргызского народа. – Ф., 1968. С. 177.

«Манас» - это огромный мир прошлого кыргызского народа, это его грандиозное художественное полотно, которое он вписал в панораму мировой культуры»

Ч. Т. Айтматов

Он знал миллион строк океаноподобного «Манаса» // Айтматов Ч. Статьи. Выступления. Диалоги, Интервью. – М., 1988. С. 21-22

- 3) Историческое время в эпосе «Манас» (какие исторические периоды нашли отражение в эпосе)
- 4) Значение эпоса «Манас» для формирования кыргызского народа
- 5) Эпос «Манас» как источник по этнографии кыргызского народа.
- 6) Отражение духовной культуры кыргызского народа в эпосе «Манас»
- 7) Место эпоса «Манас» в современной идеологии и повседневной жизни кыргызов и народов Кыргызстана.
- 8) Эпос «Манас» в мировой культуре

